

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

== A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG“ HIVATALOS KÖZLÖNYE ==

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és oszöntörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Közsegek, papok, gazdasági egyetli tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FÜMUNKATÁRS:

FULEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árúak szerint. Nyílt-tér sora 1 K. A nyílt-tér és hirdetések előre fizetendők.

M. kir. postatakarékpénztári chequeszámja 10,189. szám.

Ébredjünk.

Kétségtelen tény, igazság, a mit mi már többször is hangsúlyoztunk, hogy nemcsak az egyesek anyagi jólétének, hanem nemzetünk boldogulásának s az ezen alapuló kulturális haladásnak is zsilipjeit a fejlett ipar és kereskedelem nyitja meg.

Amerikában a köztudatba áment ez az igazság állította Roosewelt, Amerika népszerű köztársasági elnökének fiát a pudli mellé. A nemzeti élet nagyságának e két fontos tényezőjéért küzd Európában is a praktikus angol, német és francia, egy szóval: Európának minden életre való nemzete.

Ezt az igazságot hangoztatja ma Magyarországon is a hegy, völgy és a zárt falak. Mondhatjuk, hogy az átmeneti kormány, amelyhez oly sok reményünknek, vágyainknak megvalósítását fűztük, ha valamely téren sikereket ért el, úgy bizonyára az ipar és kereskedelem fejlesztésében aratja a legszebb sikereit. Helyes iparfejlesztési politikájával Kossuth Ferenc miniszter és az ő jobbkeze: Sztérenyi József államtitkár kijelölték az utat, megadták az anyagi és erkölcsi támogatás minden eszközét arra, hogy éppen az ipar és kereskedelem révén, mindnyájunknak legfőbb vágya: „a független, a szabad Magyarország“ felépüljön.

Am ezt az iparfejlesztési politikát meg kell értenie a nemzet minden hű fiának; vagy ha már megértették, legyen bennük kedv, kitartás annak intencióit valóra váltani.

Mert mi türés-tagadás igen sokan, mi különösen székelyek, alig látunk tovább a magunk orránál. Iparos polgártársaink közül nemcsak itt, másutt is, sokan azt hiszik, hogyha a jó Isten kegyelmé idáig fentartotta szükre szabott tudásuk mellett is, nem hagyja el ezentul is Atyai szent keze. Minek tehát a továbbképző tanfolyamok? Minek a könyvtel és számvetés: az iparfejlesztésnek e hathatós eszközei.

Mit is mond csak a szentírás: „Legyetek tökéletesek!“ Azután amit Peti meg nem tanult, azt Péternek mégis csak meg kell tanulnia, különben az Ur kegyelme mert intését nem követték, a faképnél hagy.

Mint sok esetben, e tekintetben is, tanulhatnánk az ameri-

kaiaktól, a hol mint azt közelebbről olvastam, nagy kereskedők, világhírű gyárak tulajdonosai, öszbeborult munkások, nem szégyenlik az iskola padjaira ülni, hogy ott a szükséges tudnivalókat megtanulhassák, mert: Mindent alaposan megtanulni s a megtanultat helyesen alkalmazni ez az elve az amerikaiak.

Mi? ... Mi a szégyenkezést, a gögöt nem tudjuk levetkőzni. Nemzeti nyavalyánk, lassan ölé szű ez nemzetünk élelfáján. Okozója nemzeti széttagoltságunknak. Kerékkötője boldogulásunknak. Különösen áll ez az ipari és kereskedelmi pályán.

S most kérdelem: a székely ember miért vonakodik gyermekét az ipari pályára adni? Talán van elég földje, mely sokszor nagyon is terhes családját is eltarthatja? ... Kevés a földje, melynek termése a nap-nap után fokozódó igényeit ki nem elégítheti. A pásztorfűtőből is, mely mellett gyermeke ellopja a napot, csak henyeségre neveli, de kenyert nem ad szájába.

Tovább menve, ha már egyet egyet az iparos pályára is szán, úgy immel-ámmal, nagy kinnal-bajjal, miért követi épen a bibliai Kaint, a ki terméséből épen a leggyengébbet áldozta fel az Urnak. Mert azt fel sem tételezném székely népünkéről, hogy azt gondolná: miszerint az iparos pályán akármilyen tehetségtelen, hogy ne mondjam számár ifju boldogul. Az ipari pályához csak úgy kell ész, értelem, mint bármely más pályához. Ha valamely pályán az ész sikereket ér el: úgy épen az iparos pálya az a hol a számító, a kutató ész csodákat mivel.

S hát hogyan állunk ipari szakiskolánkkal?

A magyar kormány itt, Székelyudvarhelyen, ipari szakiskolát állított föl, hogy ezzel is segítségre siessen a székelységnek, hogy nehéz anyagi sorsán segítsen. S mit tapasztalunk? Debreczenből, Nagyszalontáról, a Tiszán- és Dunántulról is igen sokan keresik fel az iskolát, holtott itt a helye nagyobb számban a székely ifjaknak lenne. Igenis az volna a helyes, a praktikus gondolkodás, hogy itt ipari képeztetésüket tulnyomóan e város polgárainak gyermekei, szóval a Székelyföld szülöttei nyerjék. Hiszen innen, e szakiskolákból kerülnek ki azok a köz-katonák, s ha van lehetőség, azok a

hadvezérek, kik vérontás nélkül a kéz és az ész fegyverével nyerne győzedelmes csatákat, melyeknek gyümölcseit méltán élvezik.

Azt mondják a székelynek van esze elég; üzleti esze meg éppenséggel igen sok. Tréfa, de sok a valóság abban is, hogy egy székelyből kitelik nem is tudom hány zsidó, hány örmény s még mindig megmarad egy egész székely. Nos ha ez így van, akkor miért vonakodik épen a székely az iparos, meg a kereskedői pályától? Hiszen ha ezt a közmondásossá vált üzleti eszt úgy értékesitené az ipar, vagy a kereskedelem terén, mint azt nyers terményei eladásánál tapasztaljuk (nem egyszer a vevő közönség hátrányára), akkor boldogulna igazán a székely!

Spaller József,
szakisk. tanár.

Megszűnt a községi iskola. Megnyílt az állami iskola.

Sok küzdelem, nehéz megpróbáltatások között élt át 12 évet a városi községi iskola, mig végre egy jobb jövő hajnalhasadásához jutott el szeptember 1-ével.

Kényszerűségből, a népoktatási törvény rendelkezése alapján létesítette azt a város 1896-ban s megis látszott rajta a mostoha gyermek sorsa, mert annak minden ügyét csak márol-holnapra ideiglenesen rendezte és intézte el föntartója.

Nemcsak elhelyezése volt sok ideig tarthatatlan, de berendezése, tanszerrel való felszerelése, a beiskolázás végrehajtása tekintetében is végtelen sok kívánni valót hagyott fenn az utolsó percig. Ezen hiányok mellett az állandó járványos szünetek, a rendkívüli tulzsufaltság, — osztályonként 60—100 növendék — mind bénították a négy tagból állott tanítótestület legodaadóbb törekvését is. A hiányok orvoslására pedig hiába való volt a tanítótestület és az iskolaszék állandó kérvényezése, mind belefult az az ideiglenesség ürügyébe.

S hogy ilyen körülmények között milyen sorsot élt át ezen községi iskola volt tanítótestülete néhai Lázár József, Gyerkes Mihály, Lőrinczi Béla, Blájer Balázs és Kertész Albert, azt valóban csak ők és az iskola ügyek iránt mindig meleg érdeklődéssel viseltetett iskolaszéktudja. Meg kell említenünk még azon körülményt is, hogy mig ezen megszűnt községi iskola 4-ik osztályos növendékeinek 60—70 százaléka lépett át a középiskolába, még pedig jó és

kevésbé jó osztályzattal vegyesen s ha így nem tudta ezen nagy csapat mindenik tagja úgy megállani helyét, mint a jól rendezett falusi iskolákból rendszeren az 5—6-ik osztályának elvégzésével bejött 1—2 kiváló képességű tanuló, azt mindenki csak természetesnek kell találja s nem irhatja a tanuló rovására.

De megszűnt már nyomorúságival együtt a községi iskola s helyébe állott biztató reménységgel, jobb jövő kilátásával az állami iskola, a melynek 14 tagból álló tanítótestülete állását elfoglalva, munkáját meg is kezdette.

Kuliszeky Ernő kir. tanfelügyelő, kinek az iskola átszervezése körül elévülhetetlen érdemei vannak — nyitotta meg az új tanítótestület első teljes ülését meleg és lelkes szavakkal buzdítva a tanítótestületet, hogy helyzete magaslátán teljes erejéből törekedjék az ifjuságnak jó nevelésével, eredményes tanításával ezen iskolát a vármegyei iskolák mintá és követendő példaképvé tenni, az ifjuságot pontos köteleségteljesítésével a törvények tiszteletében, édes magyar hazánk szeretetében nevelni.

Tanítótestület nevében a kir. tanfelügyelő buzdító szavaira Gyerkes Mihály igazgató válaszolt. Rövid viszzapillantást vetve az elmúlt idők nehéz helyzetére, hálás köszönetét fejezi ki ezen iskola ügye iránt tanusított jóakarataért, tevékenységeért, mellyel ezen községi iskolát vergődéséből, napról-napra víszki előre a fejlődésében.

A száz számra menő tankötelesek szigorú beiskoláztatása iránti örkődésre, az új iskola épület felépítésének napirenden tartására és állandó szorgalmazására s így a város népoktatásának betetőzésére kérjük még vármegyénk erélyes, jóakaratu tanfelügyelőjét.

Az állami iskola fiu osztályai ideiglenesen az óvoda épületében nyertek elhelyezést s az I-ső osztályt tanítja Lőrinczi Béla, a II-ikat Blájer Balázs, a III-ikat Kertész Albert, a IV-iket Gyerkes Mihály, az V—VI-ikat Paál Sándor; a leányosztályok a Király-utcai s a ref. egyháztól bérelt ref. leányiskola épületében vannak s az első a) osztályt tanítja Bod Emma, az I. b) osztályt öz. Gaál Ferencné, a II-ikat Madarász Veronika, a III-ikat Kelemen Ilona, a IV-iket Szobotka Kata, az V—VI-akat Boga Janka, mig a Küküllőn tul, tehát a szombatfalvi városrészben lakó I-ső fiu és leányosztályt vegyesen Gál Imréné Virág Erzsébet, a II-ik fiu és leányosztályt Gál Imre, az állását a napokban elfoglaló Prenyi Ottó pedig a III-ik fiu osztályt fogja tanítani.

A legnagyobb reménységgel eltelve nézünk a jövőbe s várjuk a megkezdődött haladás további fejlődését s a szülők régi óhajának teljesülését, hogy rendezett népoktatásuk legyen. (Gy.)

Közigazgatási ülés.

Vármegyénk közigazgatási bizottsága havi rendes ülését tegnap délelőtt Ugron Ákos főispán elnöklésével tartotta meg a tagok élénk részvételével. Az ülés megnyitása után Dr Sebessy János alispán terjesztette elő havi jelentését, mely szerint alispáni iktatóra 748 ügydarab érkezett, elintézték ebből 589-et és hátralékba maradt 159 ügydarab. Egyévre szóló utlevelet 137 drbot adtak ki. Tüzeset 7, kir. járásbíró-ság elé tartozó kihágás 5 és a közigazgatás körébe tartozó 132 fordult elő. A katonai utóállításokat rendes időben megtartották. A vármegyei tisztviselői karban változás nem volt. Tompa László közigazgatási gyakor-nok a törvényben előirt minősítést megszerezte. Korond község heti vására engedélyeztetett. A kivándorlás az Amerikából érkező hírek miatt nagy mértékben megindult.

Barabás András árvaszéki elnök szeptember haváról szóló jelentésében kiemeli, hogy a hó 1-én 12427 kiskoru, 173 gondnokolt és 776 ügygondnokolt állott nyilvántartásban s ehhez 119 kiskoru érkezett. Ez év szept. 30 áig 12131 beadvány volt. Székelyudvarhely városban 600 kiskoru, 25 gondnokolt volt és 176 beadvány érkezett.

Dr Lengyel József tisztifőorvos jelentéséből a közegészségügy kedvező voltáról értesülünk. Hevenyfertőző bántalmak úgy az udvarhelyi, mint a keresztiuri járásban elenyésző csekély, míg a homoródiában szór-ványosan, de több községben merültek fel. Összesen 46 hevenyfer-tőző beteg állott ellenőrzés alatt. Gyógyult 31, meghalt 5, maradt 10. Vörheny: Körspatak, Vargyas, Székelyderzs; kanyaró: Székelyvarság, Bögöz, Székelymuzsna, Sándortelke, Olasztelek, Bardocz, Székelyderzs, Kányád; ronszoló toroklob: Székely-dálya, Homoródbene, Olasztelek; hasi hagymáz: Bogárfalva, Recse-nyéd, Homoródbene, Homoródszent-pál, Ége, Homoródmás, Lövete, Oklándi községekben és Székely-udvarhely városban; hörghurut: Pa-rajdon fordult elő. Orvos-rendőri vizsgálat 4 volt. Vármegyei közkór-házunkban 182 beteget ápoltak.

Kuliszeky Ernő, kir. tanfelügyelő jelenti, hogy Gagyközségben az áll. elemi iskola felépítéséig ideiglenes helyiséget béreltek. Homoródmás községben pedig szeptember végéig az 5 tanítós iskolánál csak 25 tanuló volt beiratkozva. A múlt évi számadás és folyó évi költségvetés még nem készült el. Az ifjusági könyvtárt a tanulók nem vehetik igénybe. A székelyudvarhelyi róm. kath. leány-iskolába fiú tankötelesek is jártak. Intézkedett, hogy azok fiú iskolába küldessenek. Lövétén a róm. kath. iskola túltömött s ezért a mindennapi tankötelesek nem voltak beiskolázhatók. A községet új iskola szervezésére hívta fel. A nyikómalomfalvi róm. kath. iskola szintén túlszűfolt. Új tanítónői állás rendszeresítésére

felhívta a hitfelekezetet. A városi áll. elemi iskolához mind a 14 tan-erő ki van nevezve. A tanítás részben fennakadást szenvedett azon, hogy a tantermek bebutorozásáról kellő időben a város nem gondoskodott. A polgári leányiskola helyi-ségei szűkek és közegészségi, tanügyi szempontból kifogás alá esnek. Az új iskola építése elkerülhetetlen. A város polgármesterét megkereste, hogy az építéshez szükséges terület-nek ingyenes átengedését eszközölje ki, mivel a miniszterium azt megkivánja. Amennyiben megkeresése sikerre nem vezetne, kénytelen volna a polgári leányiskola megszüntetését javaslatba hozni. Az oklándi állami iskola épülete annyira megrepedt, hogy a tanítást más, bérelt helyiségbe kellett áthelyezni.

Felmerült esethől kifolyólag a közoktatásügyi miniszter kijelen-tette, hogy ha az iskolai épületek átalakítása, vagy helyreállítása szük-séges, azt tárcája terhére elvállalja ugyan, de az összes ilyenmü költsé-geket az érdekelt községekkel esetröl-estetre megtéríteti.

Stratzinger Emil kir. tanácsos, pénz-ügyigazgató jelentéséből megemlit-jük, hogy szeptemberben egyenes-adóban 17217 K 35 f kevesebb, hadmentességi díjban 194 K 94 f több, bélyeg- és jogilletékben 9170 K 10 f kevesebb, fogyasztási és ital-adóban 1696 K 67 f több, dohány-jövedékben 4629 K 08 f több folyt be, mint a múlt év hasonló havában. Ideiglenes házadómentességet 56 esetben, adó- és illetékekért fizetési halasztást 2 esetben engedélyeztek.

Révffy Zoltán kir. ügyész jelen-tése szerint a vármegye területén levő központi és kir. járásbíró-sági fogházakban 4 vizsgálati és 79 el-itélt fogoly volt letartóztatva.

Szobotka Rezső műszaki tanácsos, kir. főmérnök jelentését, mely az állami és törvényhatósági közutak kielégítő állapotával, valamint a fo-lyamatban levő munkálatokkal fog-lalkozik, tudomásul vették.

Zonda József törvh. m. kir. főál-latorvos jelentése az állategészség-ügyet kedvezőnek mondja. Ezzel kapcsolatosan a farádiak városi husbehozatala ügyével is foglalko-zott, a melynek sürgős elintézése iránt elnöki intézkedés történt, úgy hogy remélhetőleg már e 20-tól a behozatal lehetővé válik.

Daniel Lajos közgazdasági előadó jelentését Dr Paál Árpád vármegyei főjegyző adta elő. Az időjárás szeptemberben tulszáraz és meleg volt. Ez a sarjúkészítést elősegítette. Az őszgabona vetését megkezdették, de helyenként a szárazság miatt befé-jezést nem nyerhetett. A korai veté-sek szépen kelnek. A sarjúkészítés igen jó eredménnyel biztat. A lege-lők szépen fejlődtek és elégségesek az állatállomány eltartására.

Az ülés ezután letárgyalta az egyes előadók által előterjesztett ügyeket s a hosszú, több, mint 90 pontból állott tárgysorozattal megérte d. u. 1 óráig, a mikor a főispán berekesztvén az ülést, a bizottság legtöbbje ugyancsak a főispán el-nöklete alatt tovább ülésezett az árvai felebbviteli küldöttséghez tar-tozó ügyekben. }

Gazdakörök rovata.

A gyümölcsfák megifjítása.

Általános tapasztalat az, hogy a legbővebben termő gyümölcsfánál is, hol előbb, hol utóbb, — időpontja függ a fajtától és álláshelytől — de egyszer beáll azon időszak, mikor a fa csak kevés, silány gyümölcsöt hoz és csak gyenge, kislevelű hajtásokat nevel; egyidejűleg az ágak alsó részén nagy számban fattyuhajtások keletkeznek, mi mind arra mutat, hogy itt a fa megifjításának ideje. A megifjítás módja a legtöbb gazda előtt ismeretlen, pedig alkalmazása nagyon célszerű azért, mert vele a régi korona helyett újat nevelünk, a mely pár év múlva sok szép gyü-mölcsöt hoz újra s így meghosszab-bithatjuk a fa életét.

A fa elvéhnedését a nagyszámban mutatkozó fattyuhajtások bizonyítják, melyek keletkezése arra vezethető vissza, hogy a fanedv a nagyon el-fásodott faszajtákon és az apró sejtívű vált kéregszöveten át csak ne-hezen cirkulálhat, mert a fattyuhaj-tások oly helyen keletkeznek, hogy a nedvkerítés még normális és a nedv a régi farészekbe nehezen hatolva be, megakad és összegyűls a főlöszög új hajtások képzésére for-dítatik. Tehát nem a fattyuhajtások okozzák a bajt, hanem jelei egy bajnak, t. i. az elgyengülésnek. Ezen a bajon segítenünk kell, még pedig olyformán, hogy a beteg ágakat a fattyuhajtások fölött lefűrészeljük, a fattyuhajtásokat meghagyjuk s csak ha nagyon sűrűn állanak, metszünk ki egy párt. Minden sebet viasszal, vagy kátránnyal be kell kenni és a lefűrészelés helyét előbb éles késsel egyenesre vágni.

A megújítást legcélszerűbben késő ősszel, vagy tavasszal a nedvkerin-gés beállta előtt eszközöljük és pedig olyképpen, hogy a főágon kezdve a metszést, felülről lefelé haladunk és valamennyi ágat szükség szerint $\frac{1}{2}$ vagy $\frac{2}{3}$ -ára visszavágjuk úgy, hogy helyes korona alakot nyerjünk, az alsóbb ágakat hosszabbra hagyjuk, a felsőket pedig jobban kurtítjuk meg. Vén fának tanácsos 2-3 ágat meghagyni, hogy azok egyrészt a főlöszöges nedveket szívják fel, más-részt pedig a törzset beárnyékolják, a második évben ezek azonban el-távolítandók.

Ajánlatos a fák megifjításánál a föld meglazítása, valamint trágyázása is. Erre a célra általánosan a mü-trágyák használata igen ajánlatos.

Ilyen eljárással az elvéhnedt fától hamarabb kapunk gyümölcsöt, mintha kivágjuk és helyébe csemetét ültet-tünk volna.

Végre fölemlendő, hogy ez az eljárás csak akkor vezethet sikerre, ha a fa törzse és az alsó ágrészlet még erőteljes és egészséges; ellen-kező esetben kárba veszett fáradság és jobb a fát kivágva, helyébe más ültetni.

— **Lapunk t. olvasóit** szé-kely hazafias bizalommal kérjük, sziveskedjenek a „Székely-Ud-varhely“ előfizetési díját, vala-mint az esetleges hátralékot a már megküldött postatakarék-pénztári befizetési lap felhasználásával haladéktalanul utalvá-nyozni, hogy lapunkat továbbra is akadály nélkül küldhessük. Teljes tisztelettel: **A kiadóhivatal.**

KÜLÖNFÉLÉK.

VERSEK.

I.

Kiért virrasztok oly sok éjszakát,
Kiért a keblem annyit szenvedett
Tusára hiva százszor önmagát:
Tekints reám s ne fordítsd elszemed!

Kiért a lelke most is tűzben ég
S szemem könyűje el nem oltja azt
Szeress, szeress! Késő nem lenne
[még:]
Szívem hadd éljen át egy új tavaszt!

Viruljon egyszer annak is virág
Beteljesülő álmok kertiből
S a szív világa légyen új világ,
Hol korhadttól is bimbó kinől!

Dalos madár párjára rátalál,
Ajkán megújul százszor régi dal —
S mi csak kerülnék egymást szótlanul,
Amíg szívünkben álom, vágy kihal...

II.

Ha leszál az est, csillagok gyulnak,
Körém szövődik a barna magány,
Szememből könyű hull, rólad álmodom
S dalolok rólad néma éjszakán.

Hőfehér hajjal, de ifju szívvel,
Édes-bus életem csöndes alkonyán —
Ugy haljak én meg — álmodva, sirva,
Dalolva rólad néma éjszakán!

LAUSCHMANN OTTÓ.

— **Kulturházak.** Hir szerint a közoktatásügyi miniszter már döntött az ország egyes helyein felállítandó kulturházak ügyében. E szerint kulturpalotákat kapnak: Pécs, Sopron, Debreczen, Marosvásárhely és Sepsiszentgyörgy is. Szinte természetesen tartjuk, hogy Székelyudvarhelyről szó sem esik. Hiszen már vagy féleztendő óta fekszik egy memo-randum városunk tanácsa előtt s az ezzel kapcsolatos zeneiskola léte-sítése dolgában és semmi nesz, semmi hang nem esett róla. Ha mi nem törődünk saját ügyünkkel, erő-szakkal a közoktatásügyi miniszter sem adhatja nekünk a kulturpalotát. Megelégszünk mi — úgy látszik — a „kultur-marhák“-kal is.

— **Védekezés a kolera ellen.** Dr Demeter Lőrinc, az Udvarhelyi járás főszolgabírája, e hó 13-ára a járás jegyzőit és községi biráit kül-lönféle ügyek megbeszélésére össze-hívta. Az értekezlet egyik főtárgyát a kolera ellen való védekezésnek mikénti teljesítése képezte. A véde-kezésre vonatkozó miniszteri rende-letet a főszolgabíró az előjárókkal népszerű modorban megismertette s ezután Dr Lengyel József vár-megyei tisztifőorvos és Dr Ráczkővi Sámuel tb. főorvos szakszerű előadást tartottak, melyben tanácsok-kal látták el az előjárókat, hogy az óvintézkedéseket miként fogantato-sítsák.

— **Magyarország földmivelő népe** igazán tüntető lelkesedéssel készül Károlyi Sándor gróf emlékének ün-neplésére. Négy-öt intézetnél foly a vidékiek jelentkezése s örömmel ál-lapítjuk meg, hogy ezekből bátran lehet következtetni, hogy október 20. és 21-ike a földmivelő Magyarország ünnepe lesz. Csupán a Szövetkezés-nél már az első napokban több száz küldöttséget jelentettek be. De még csak most folynak javában a jelentkezések. Jöjjön is fel e napok-

Kolera, tífusz, köszvény és Cholera
 Kapható Betegh Pál könyv-, papír-, író- és műszer-kereskedésben Székelyudvarhelyen.

Gondosan átolvassa. Ára 3 K. A

ban mindenki, a ki szereti a népet, a melynek Károlyi volt az apostola. Néhány ezerre rug azoknak a száma, akik majd a falusi nép százezreinek képviselőiben résztvesznek az ünnepeken.

— **Székelyek határőrsége az Akadémián.** A Magyar Tudományos Akadémia közelebbi ülésén Szádeczky Lajos levelező-tag egy új monografiát mutatott be, a melynek címe: A székely határőrség szervezése 1762—64-ben. A monografia ötven nagy negyedrét ivnél terjedelmesebb munka.

Gazdasági egyesületünk választmányja e havi rendes ülését hétfőn délelőtt a vármegyeház kis termében Ugron Ákos főispán vezetésével tartotta meg. Elnöki megnyitó után Hlatky Miklós titkár ismertette az e hó 3-án tartott állatdíjazás és baromfiállítás eredményét, melyet lapunkban annak idején mi is közöltünk. A jelentést tudomásul vették azon hozzáadással, hogy a földmivelésügyi minisztert megkeresik, hogy baromfiakat utólagosan is vásároljon a tenyésztőktől, nehogy kedvüket veszítsék s e miatt felhagyjanak a fajtenyésztéssel. Az O. M. G. E. közgyűlésére, valamint a Károlyi Sándor gróf emléksobrának leleplezésére és a M. G. E. O. Sz. közgyűlésére szóló meghívók alapján a választmány egyhangulag 50 K t utalványozott a szoborra teendő koszorú költségeire. A koszorút Ugron Ákos elnökkel az élén küldöttség fogja elhelyezni. Ugron Gáspár ajánlatára Szakáts Péter kamarai titkárt alapító tagnak az egyesületbe felvették. Bemutatták a földmivelésügyi miniszter 350. eln. sz. alatt kelt leiratát, melyben a takarmányinséggel sújtott vidékek értékes tenyészanyagának megmentésére különböző előnyöket helyez kilátásba az ott vásárló kis gazdáknak. Bejelenti a titkár, hogy erről az egylet hivatalos lapjában, a „Székely-Udvarhely“-ben és külön értesítések, valamint az összes községi előljáróságok, gazdakörök után is a gazdaközönség értesítettet s ennek alapján több kisgazda hajlandó tenyészanyag beszerzésére. A segesvári állattenyésztési felügyelőséghez kimutatást küldenek a kérelmezőkről és felkérlik sürgős intézkedésre. Együttal határozatilag kimondották, hogy mivel az ügyek lebonyolításánál a kirendeltség helyi megbízottjának jelentésére szükség volna, felkérlik a földmivelésügyi minisztert, hogy azon esetben, ha a nevezett megbízottat hónapokra terjedő megbízással — mint a jelen esetben is — más vidékre küldi, szakszerű helyetteséről gondoskodás történjék. A székelyföldi kirendeltség azon értesítését, hogy a szüzugyula céljaira elszámolás kötelezettsége mellett 480 K, segélyt ad, örvendetes tudásul vették. Szentlélek és Oroszhegy községeket felkérlik hosszabb, legalább 6 évre terjedő bérlet kötésére. Ez esetben az egyesület a legelő javítására a kirendeltséget megkeresi. Ugyancsak örömmel vették tudomásul, hogy a kirendeltség három darab Ohio járgányos kukoricaszár-tépő gépet hajlandó az egylet rendelkezésére bocsátani. Köszönettel fogadták a földmivelésügyi

miniszternek „A gyom növények Magyarországon“ című kiadványának a könyvtár számára történt megküldését. A székelyföldi kirendeltség 4097—908. sz. átiratával közölte, hogy a Rössler-féle ekék terjesztését kedvezménytel elősegíteni hajlandó. Ezt szívesen veszik tudomásul. Együttal a kirendeltséget értesítik, hogy a helyi kirendeltségi megbízott egy szebeni gyárossal valamely javítást eszközölt az ekén, ellátta egyszulózó szerkezettel, ami azt használhatóbbá, de egyttal drágábbá is teszi. Másfelől felhívja figyelmét a Kühne által konstruált egészen új fajta ekére, melynek kipróbálását az egyesület szintén óhajtja.

— **Bibliai történetek.** Irta Tarcsafalvi Albert. A mai napon megjelent és a történet megrendeléseket Betegh Pal könyvkereskedése e héten okvetlenül elintézi.

Miniszeri köszönet egy takarékpénztárnak. A csikszerepai takarékpénztár 20.000 koronát adományozott az ottani községi óvoda építésére s ezért a közoktatásügyi miniszter elismerését és köszönetét nyilvánította. Az intézet derék vezetősége valóban meg is érdemli a felsőbb elismerést, mert követeleméltő módon demonstrálja, hogy nemcsak venni kell a néptől, de vissza is kell valamicskét helyes célra adni.

— **A székelyföldi erdők** állami kezelésének megszüntetése ügyében Háromszék vármegye területén élenk mozgalom van folyamatban. A kezdu járás birtokosságainak elnökei Megyaszi Mihály vezetésével újabb értekezletet tartottak. Képviseltette magát ezen a sepsii járás is Bitay Gyula kishorosnyói közbirt. elnökkel. Megyaszi ismertette az augusztus 30-iki népgyűlés óta történt nevezetesebb eseményeket s bejelentette, hogy az Agyagfalvi rétre október 16-ikára tervezett székely nemzeti gyűlést, az idő rövidsége miatt előkészíteni nem lehetett és így azt a tavaszon, 1909. március 15-én, az udvarhelymegyeiekkel, valamint a csik- és gyergyóvidékiekkel egyetértésben fogják megtartani. Különben várakozó álláspontot foglalt el a mozgalom intézősége, hogy Dr Mezóssy Béla földmivelésügyi államtitkár székelyföldi utazásának lesz e és mi az eredménye. Annyit örömmel hoz az értekezlet tudomására, hogy az általa Mezóssy államtitkárnak átadott kérvények a miniszteriumból az erdőgondnoksághoz véleményezést végett már leérkeztek. A népgyűlés közös memorandum kidolgozását határozván el, kérdő pontokat olvasott fel, amelyeket kinyomatva a birtokosságoknak szétküldenek s a beérkező válaszok alapján szerkesztik meg az emlékiratot.

— **Major táncmester** vizsgabájlára, melyet szombaton este fel 8 órakor a Budapest-szálló kistermében tart, sokan készülnek s az, előre láthatólag, fényesen fog sikerülni. A vizsgabál zártkörű lévén, akik meghívót nem kaptak, de arra igényt tartanak, Major táncmester készséggel küld, ha e végett hozzá fordulnak.

— **Az Udvarhelyvármegyei Tanító-Egylet** székelyudvarhelyi járásköre Székelyudvarhelyt, e hó 19-én

delelőtt 9 órakor kezdődőleg az általi iskola IV-ik fiú osztályában rend s közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: Gyakorlati tanítás, tartja Lőrinczi Béla. Gyűlés megnyitása. Elnöki előterjesztések Mult üles jegyzőkönyvének felolvasása. Felolvasást tart „A tanító önképzése és annak eszközei“ c. tételről (f. Paál Sándor. Előadás módszertani kérdésről. Jövő évi költségvetés. Tanítás bírálata. Jelentések. Indítványok. Jövő köri-gyűlés helyének, idejének és tárgysorozatának megállapítása.

— **Színházi műsor.** Október hó 15-én, e-üörtökön „Csók király“, nagy operette ujdonság. 16-ikán, pénteken „Tót leány“, népszínmű, felhelyarákkal. 17-ikén, szombaton „Hajduk hadnagya“, operette ujdonság. 18-ikán, vasárnap d. u. „Nagy-mama“, operette, másodsor; este „Liliomfi“, énekes bohózat. 19-ikén, hétfőn „Biboros“, színmű ujdonság. 20-ikán kedden „Koldus diák“, operette. 21-ikén, szerdán „Le a férfakkal“, bohózat, ujdonság. 22-ikén csütörtökön „Komédiások“, nagy operette ujdonság.

— **Esküvő.** Balutz Dezső, a helybeli első zenekar tehetséges tagja, ma d. u. 4 órakor vezeti oltárhoz Gyurkó Karolint városunkban.

— **Az ingyenes könyvviteli** tanfolyam f. hó 18-án, vasárnap délután 3 órakor nyílik meg a szakiskola emeleti tantermében, melyre az érdeklődő iparos mesterek és segédek, valamint a kereskedelmi alkalmazásban lévő ifjak figyelmét ismételtlen felhívjuk. Jelentkezni még mindig lehet az intézet igazgatóságánál vagy Spaller József előadó tanárnál.

— **A magyar ujságíró karnak** egy igen szimpátiikus és népszerű tagja, Zboray Aladár író és hírlapíró negyven esztendőskorában Budapestben meghalt. Váratlanul bekövetkezett elhunytá öszinte részvétet kelt nemcsak ragyszámu barátai és kollégái, de a nagyközönség körében is, a mely egyik kedvelt íróját veszítette el benne.

— **Felhívás a földrengés bejelentése érdekében.** Az orsz. m. kir. meteorológiai intézethez érkezett tudósítások szerint e hónap 6-ik napján, kedden este háromnegyed 11 óra körül Erdély délkeleti vármegyeiben földrengés volt érezhető. Ezen természeti tüneményt figyelemmel kísérni és az egybegyűlt adatokat feldolgozni az intézet feladatai közé tartozik, miért is a tudomány érdekében azon kérelemmel fordul a meteorológiai intézet igazgatósága a földrengés terület lakosságához, hogy szíveskedjék megfigyeléseit az intézettel tudatni (Budapest II. Fő-utca 6.). A földrengési megfigyeléseknél az időadatokon kívül fontossággal bír annak ismerete is vajjon megisméltődött-e a rengés, továbbá voltak-e hangtünemények hallhatók. Nagy súlyt kell helyezni a jelentésben oly adatokra, amelyekből a földrengés erősségére lehet következtetni, így pl. a felfüggesztett tárgyak kilengtek, ajtók megmozdultak, butor recsegett, edény csörömpölt, egyes alvók esetleg sokan felébredtek, órák megállottak, butorok eltolódtak, vakolat repedezett, illetve lehullott, kisebb repedések a falakon,

harangok megkondultak, nagyobb falrepedések, kémények ledőlnek, általános ijedelem, kutak, források vize megváltozott, rombolás stb. Mindezen megfigyelések, más mellékünemények felsorolásáról, levélbelileg is közölhetők az intézettel, de érdeklődőknek utasítással és nyomtatványokkal készséggel szolgál az intézet igazgatósága.

— **A székelyudvarhelyi Csizmadia Ipartársulat** temetkezési segélyalapja javára, az árubolt helyiségében e hó 17-én szombaton zártkörű kosaras táncmulatságot rendez, este 8 óratól kezdődőleg.

— **Felnőttek oktatása.** Révész Cyrill gimnáziumi tanár és Schmal Rezső róm. kath. lelkész az irástudatlanok számát csökkenteni akarják s ezekből a város ilyen egyéneit a téli időszak alatt ingyen tanítják az írásra és olvasásra — Kézdivásárhelyt. Nálunk sem ártana ilyenmit cselekedni.

— **Almakeréken** Dr Szádeczky Lajos egyetemi tanár október 6-án, a luth. szász templom sirboltjában megtalálta I. és II. Apafi Mihály fejedelem s ezek feleségeinek hamvait.

— **Pellagra.** Orvosi jelentés alapján közöljük, hogy vármegyénk területén, Magyarhidegkut községben, közelebről egy pellagrás megbetegedés fordult elő. Nyáguj Sándor 75 éves ember volt a megbetegedett, akit a segesvári kórházba szállítottak.

— **Védjük meg egészségünket.** Most, midőn az időjárás nálunk is olyan szeszélyesre fordult, hogy öltözködési rendszerünket alig vagyunk képesek hozzá kellőleg alkalmazni, mert míg a délelőtti és délutáni órákban forrón tűz le a nap, addig este és a kora reggeli órákban didergünk a hidegtől, sőt még a jól fűtött szoba enyhe melegét is megbirjuk, leginkább van szükségünk arra, hogy egészségünket a váltakozó klíma ellen gondosan megóvjuk. Kétségtelen dolog, hogy a gyakori megfázásokat, a nagymérvben fellépő náthát, gége- és tüdőhurutot és az ezekből könnyen fejlődhető influenzát az utcán sétálva leginkább úgy szerezzük, hogy a századok hagyományai által megszentelt társadalmi illemnek eleget téve, köszönés és köszöntés alkalmából kalapunkat a fejünkről leemeljük; pedig a felső test könnyed meghajtása, vagy a kéznek a kalap karimájához való könnyed érintése, époly kifejezője lehetne a tisztességes köszöntésnek és így nem tennők ki magunkat a megfázás veszélyének. Persze ez nálunk kis városban, mint minden ujtás csak vérszen honosodhatnék meg, de ha akadna kezdeményező, aki tul tenné magát az előítéleten és a conservatismuson, biztosan akadnának követői is, a kik csakhamar belátnák, hogy a köszöntés bármely módja egyenlőn megfelel a társadalmi követelményeknek. Am szőljon hozzá a nagy közönség is, mi szívesen tért nyitunk a hozzánk érkező véleményeknek.

— **Maksai Székely János,** a kézdívásárhelyi állami népiskola igazgatója, 40 év óta áll a tanügy szolgálatában. A derék, kimagasló értelemmel bíró férfi ünneplésére, Kézdivásárhely egész társadalmá készül.

Kolera, tífusz, köszvény és Cholera
 Kapható Betegh Pál könyv-, papír-, író- és rajzszerekkereskedésében Székelyudvarhelyt.

...am
 ...akát,
 ...vedett
 ...át:
 ...med!
 ...n ég
 ...azt
 ...enne
 ...még:
 ...asz!
 ...rag
 ...ág,
 ...inól!
 ...al —
 ...lanul,
 ...ihal...
 ...ulrak,
 ...ny,
 ...odom
 ...
 ...án —
 ...sirva,
 ...uró.
 ...nt a
 ...öntött
 ...andó
 ...kul-
 ...pron,
 ...Seps-
 ...zetes-
 ...rhely-
 ...vagy
 ...nemo-
 ...s az
 ...léte-
 ...nesz,
 ...Ha mi
 ...erő-
 ...nyszer
 ...alotát.
 ...zik —
 ...n. Dr
 ...rhelyi
 ...ára a
 ...t kü-
 ...össze-
 ...argyát
 ...ésnek
 ...véde-
 ...rende-
 ...rókkal
 ...ertette
 ...f vár-
 ...á c z-
 ...szerű
 ...csok-
 ...gy az
 ...nato-
 ...népe
 ...készül
 ...k ün-
 ...foly a
 ...el ál-
 ...bátran
 ...er 20.
 ...ország
 ...kezés-
 ...több
 ...e. De
 ...ban a
 ...napok-

— Értekezlet a város érdekében.
Ugron Ákos főispán városunk képviselőtestületét tegnap d. u. 4 órakor kezdődött értekezletre hívta össze. Megnyitójában a város jövőbeli fejlődésére nagy fontossággal bíró kérdéseket hozott felszínre. Az elemi iskola, polgári leányiskola és a kir. törvényszék elhelyezését hangsúlyozta, mint a melyek a legközelebbi időben megoldandók lesznek. Gotthárd János polgármester, Dr. Valentsik Ferenc, Gyertyánffy Gábor, dr. Solymossy Lajos, Papp Zakor József, Koncz Ármán, dr. Sebessy János alispán és mások felszólalásai után egy tíz tagból álló bizottságot választottak, mely a főispán elnöke alatt a városnak minden egyes fontosabb kérdésért úgy idelent, mint az illetékes miniszteriumoknál állandóan napirenden tartja. Javaslatoikat, tervezeteket készít és dolgoz ki s azok megvalósítása, realizálása tekintetében is utat mutat a városi tanácsnak, hogy Székelyudvarhely, a székelység anyavárosa, az őt megillető helyet betölthesse és jövőbeli fejlődése a rendes mederbe juthasson. Ez azonban nem jelenti s ne is jelentse a város amugyis erején felül terhelt polgárságának újabb megterhelését, a pótdoból való gazdálkodást, hanem új jövedelmi források nyitásával, olyalkotásokat, melyek egymást fináncirozzák. Ezen törekvés elérésére pedig vármegyeink főispánja, elismerésre méltó ügyszeretettel törekszik és ebben ötlet támogatni mindenkinek honfiai kötelessége. Erre pedig az értekezleten résztvett mintegy 26 képviselő testületi tag késznek nyilatkozott. Mert azért, hogy polgárságunk közhiteleshelyi képessége már az eddigi állapotokkal — ugyszólván — teljesen ki van merítve, egy tősgyökeres székely városnak előmenetele meg nem akadhat. Ha tényleg keressük és kutatjuk az alkalmakat és azokat *keelő időben*, az ügyek fontosságához mért lelkiismeretességgel megragadjuk, lehetetlenség, hogy annak eredménye ne legyen. Valóban hála és elismerés illeti főispánunkat, aki igazi szeretettel fogott neki városunk közügyeinek rendezéséhez. Vajha ez az értekezlet megteremné az általunk mindig hangoztatott békés, barátságos, sőt testvéries egyetértés szülte nagy alkotásokat. Adja Isten, hogy úgy legyen!

— Ditró nagyközségben a napokban avatták fel az új elemi iskolát, melyet a közbirtokosság építtetett. A mai kor igényeinek teljesen megfelelő palotaszzerű épület már a negyedik iskola. Ditró székely lakossága ugyanis nagyon sokat áldoz gyermekei neveltetésére. — Régtől fogva iskolát tart fenn a község különböző részein és gyermekeiket ellátja mindenféle taneszközökkel, sőt a szegényebbjét még ruhával is. Az értelmes vezetőség és a nagyközség érdemes lakossága ezen dicséretre nem szoruló áldozatkészsége valóban méltó a legszélesebb körben az elismerésre.

— Zongorahangolást a legjutányosabban teljes jótállás mellett olvállai Mihály Károly színházi zenész. Bejelentéseket elfogad Barkóczy Albert vendéglős, „Hungaria” szálloda.

Gyengeségeket

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet gyógyítani, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani a SCOTT-fele Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT fele módszer védjegyét a halászt — kérjük figyelembe venni.

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

SCOTT fele Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.
Kapható minden gyógyszerárba.

Téli menetrend.

Érvényes 1908. évi október hó 1-től.

Szv.	Gyv.	Budapest k. p. u. — Predeal — Bukarest — Palanca	Gyv.	Szv.
I-III.	I-II.	Állomások	I-II.	I-III.
820	915	i Budapest k. p. u.	750	720
1121	1112	é Szolnok	539	344
144	1247	é Püspökladány	498	117
—	218	é Debreczen	220	1040
348	211	é Nagyvárad	239	1109
827	538	é Kolozsvár	1110	559
733	937	é Dés	—	340
1016	726	é Aranyosgyéres	920	348
1048	758	é Torda	852	313
1044	750	é Székelykocsárd	900	370
453	1025	é Marosvásárhely	615	1225
1143	831	é Tövis	812	157
—	930	é Gyulafehérvár	700	1244
—	403	é Arad	1221	632
800	1220	i Budapest k. p. u. Aradonát	1225	605
404	1000	é Arad	438	83
1036	746	i Gyulafehérvár	910	225
1203	838	i Tövis	812	157
1239	905	é Küküllőszög	735	1253
302	911	i Küküllőszög — Parajd	648	1228
902	223	é Parajd Szovata és Korond fürdők	105	745
127	944	é Kiskapus	656	1146
358	1257	é Nagyszeben	445	731
300	1055	é Segesvár	549	954
320	1110	i Segesvár-Sz. udvarhely	600	917
325	1114	é Héjjasfalva	526	930
402	1150	i Héjjasfalva-Sz. udvarhely	531	849
441	1229	é Székelykeresztúr	430	815
606	155	é Székelyudvarhely	305	700
—	—	Homoród, Székely- Gergely- és Solymossy-fele Sósfürdők	—	—
632	135	é Földvár Előpatak-fürdő	313	637
712	209	é Brassó	245	546
1200	219	é Predeal	112	—
111	331	é Bukarest	800	—
805	920	i Brassó Kézdivásárhely-Bereczk	159	633
841	305	é Sepsiszentgyörgy	1241	595
1008	430	é Kézdivásárhely	1033	—
1249	705	é Kézdivásárhely, Vénus-ásványvíz-forrás, kőbányák, lenmagolaj készítés	952	154
184	759	é Bereczk	905	1257
225	856	i Sepsiszentgyörgy-Gyimes-Palanca	1205	425
1035	500	é Málnás-fürdő	1113	346
1114	610	é Tusnádfürdő	1033	321
1143	658	é Csíkszereda	992	223
1242	831	é Mádéfalva	824	151
115	900	i Gyimes	520	—
336	308	é Palanca	—	1002
346	346	i Mádéfalva	755	150
200	946	é Gyergyószentmiklós	500	1020
440	1230			

Kiadja: Betegh Pál villam-motoros könyv- és újságkiadó intézete.

HIRDETÉSEK

A hirdetések gondos átolvasása önnek valószínűleg hasznára lesz!

Ki a Yes-Oui-Si

című lapot megrendeli, játszva, minden megerőltetés nélkül és önállóan az angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatja. — Elfizetési ár negyedévre 1—1 kiadásra 3 K. — Megrendeléseket elfogad a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala Székelyudvarhelyt és mutatványszámot küld a Yes-Oui-Si kiadóhivatala Budapest, VI. Andrásy-ut 97-ik szám.

BÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivételben bárhova a legpontosabban szállíttatnak **Betegh Pál** könyvpapír kereskedéséből Székelyudvarhelyt.

BORI!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

FOGORVOS PERL JÓZSEF

American dentist

Székelyudvarhelyen tartózkodik.

Lakása: Budapest Szállóda 2. sz.

Rendel: délelőtt 9—12 óráig és délután 2—5 óráig.

Csemegezőlő, csakis elsőrendű postakosaránként 2-80 K, 100 kg. vételnél 40 K. Csemege alma és körte postakosaránként 2-40 K, 100 kg. 24 koronától feljebb. — Görög és sárga dinnye 100 kg. 10 K, turkizán és ananász 32 K, postakosaránként 2-40 K. — Paradicsom, töltött zöld paprika és fejeskáposzta postakosár 2 K. Vasúti rendelést csakis előleges beküldéssel szállít: **Szabó 176. gyümölcskivi-tele Csongrád.**

10543—1908 tkvi sz.

Hirdetmény.

Küküllőközénefalva község közös erdő és legelő arányosítása következtében szükséges telekkönyvi átalakítási és ezzel kapcsolatos telekkönyvi helyesbítési ügyben az 1892. évi XXIX. t. c. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonának a telekjegyzőkönyvbe való bejegyzése és tkvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén ez a felszólítással tételük közzé:

1. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. § ai alapján, ideértve e § oknak az 1889. 38. t. c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t. c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1909

évi **április hó 15. napjáig** bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. § ainek eseteiben, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokosok tulajdonjogának bejegyzése ellen ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi **április hó 15-éig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, — mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fognak;

3. hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által nem különben azok, kik az 1. és 2. pontban körülírt esetekben kivül az 1892. XXIX. t. c. sz. rinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármily irányban sértve vélik, ideértve azokat is akik a tulajdonjogarányának az 1889. évi 38. t. c. 16. § a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1909. évi **április hó 15. napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Székelyudvarhely, 1908. évi szeptember hó 30-án.

MIHÁLY, kir. tszéki bíró.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet I. fajtisza anyagra.

NAGYENYED-re Alsófehér m.

Gyümölcsfák, disz- és kerítés-növények stb.

Nemes szilvacsemetékben nagy készlet.

SZŐLŐOLTVÁNYOK európai, amerikai sima és gyökeres vesszők. Árjegyzékek ingyen küld.

FISCHER és Társai. faiskolák és szőlőoltványtelepek.